

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

अभ्यासक्रम - द्वितीय भाषा - मराठी (Second Language)

शैक्षणिक वर्ष - २०१९-२०२० पासून

सत्र - पहिले

सांकेतांक- MAR- S.L. - I

अभ्यासपत्रिका - पहिली

'अक्षरलेणी'

(बी.ए., बी.कॉम., बी.एससी आणि इतर पदवी प्रथम वर्षासाठी)

उद्दिष्टे-

१. मध्ययुगीन व आधुनिक मराठी गद्य व पद्याचे कालविशिष्ट स्वरूप- विशेष समजून घेणे.
२. मराठी वाङ्मयनिर्मितीच्या प्रेरणांची उकल करणे.
३. मराठी साहित्याची आवड निर्माण करणे.
४. मराठी प्रमाणलेखनविषयक नियमाबद्दल जागृती घडविणे.
५. मराठी व्याकरणातील शब्दांच्या जातीचा परिचय करणे.

उपयोगिता

१. मध्ययुगीन व आधुनिक गद्य - पद्य वाङ्मयाचा परिचय.
२. मराठीतील वाङ्मयप्रकारांची ओळख.

३. मराठी साहित्यनिर्मिती आणि त्यांच्या प्रेरणासंबंधी आकलन .

४. मराठी भाषेतील व्याकरणाचे उपयोजन

५. भाषाज्ञान.

अभ्यासघटक :

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेडच्या मराठी अभ्यास मंडळाकडून 'अक्षरलेणी' - (संपादक : डॉ पंढरीनाथ धोंडगे, डॉ . विठ्ठल जंबाले व डॉ कल्याण गोपनर) हे संपादित पुस्तक अभ्यासक्रमासाठी नेमले आहे.

गद्य विभाग

१. ससीक रक्षण -	म्हाडंभट
२. साहुकार म्हणजे राज्याची शोभा -	रामचंद्रपंत अमात्य
३. भावी जीवनाची उभारणी विद्यापीठात होते -	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
४. क्रीडासंस्कृतीची गरज -	नरेंद्र दाभोळकर
५. पदरी पडलं पवित्र झालं -	हिम्मतराव बावसकर
६. आमची आई: साधनाताई-	मंदा आमटे
७. झाडं लावणारा माणूस -	मकरंद कुलकर्णी
८. द्योतक -	कृष्णा किंबहुने

पद्य विभाग

१. समयासी सादर व्हावे -	संत सावता माळी
२. बिकट वाट वहिवाट नसावी -	अनंत फंदी
३. आईची आठवण -	माधव जुलियन
४ माणसा इथे मी -	वामनदादा कर्डक
५. सूर्यनारायणा -	ना. धों. महानोर

६. उत्तराई-

गोविंद काळे

७. ही पृथ्वी स्त्रीलिंगी आहे -

पी. विठ्ठल

८. सूप आणि जाते -

स्वाती शिंदे

उपयोजित मराठी

१. प्रमाण मराठी लेखनाचे अनुस्वारविषयक नियम

२. शब्दांच्या जाती

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
अभ्यासक्रम - द्वितीय भाषा - मराठी (Second Language)
शैक्षणिक वर्ष - २०१९-२०२० पासून

सत्र - दुसरे

संकेतांक- MAR- S.L. - II

अभ्यासपत्रिका - दुसरी

(बी.ए., बी.कॉम., बी.एससी आणि इतर पदवी प्रथम वर्षासाठी)

‘साहित्यशिल्प’

उद्दिष्टे :-

१. मराठी भाषा व साहित्य याविषयी अभिरुची निर्माण करणे.
२. विविध वाङ्मयप्रकारांची ओळख करून देणे.
३. भाषा उपयोजनाचे स्वरूप समजून घेणे.
४. विविध जीवनमूल्ये व कलामूल्ये यांचा परिचय करून देणे.
५. विद्यार्थ्यांचे व्यक्तिमत्व विकसित करणे.

उपयोगिता :-

१. मराठी भाषेच्या उपयोजनाशी परिचय होईल.
२. मराठी साहित्याची ओळख होईल.
३. गद्य आणि पद्य यातील विविध प्रकारांचा परिचय होईल.
४. मराठी भाषेच्या प्रमाणलेखनाची ओळख होईल.
५. जीवनमूल्ये व कलामूल्ये यांच्याशी परिचय होईल.

अभ्यासघटक -

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेडच्या मराठी अभ्यास मंडळाकडून
'साहित्यशिल्प' हे पाठ्यपुस्तक नेमण्यात आले आहे. डॉ. राजकुमार मस्के, डॉ. पृथ्वीराज तौर आणि डॉ.
हंसराज भोसले यांनी हे पाठ्यपुस्तक संपादित केले आहे.

गद्य विभाग

१. झेल्या -	व्यंकटेश माडगूळकर
२. राग -	कैलाश सत्यार्थी (भाषांतर - संकल्प गुर्जर)
३. सये तुझे डोळे -	भारत सासणे
४. चांदणभूल -	विजयकुमार मिठे
५. गोरफडाची दाहकता -	नरेंद्र लांजेवार
६. मंगळ कुजबुजला -	रंजन गर्गे
७. आई तुझ्याशिवाय -	राम शेवडीकर
८. ईद -	मोहिब कादरी

पद्य विभाग

१. त्याचे काव्यलेखन -	केशवकुमार
२. लिलीची फुले -	पु. शि. रेगे
३. साठीची गझल -	विंदा करंदीकर
४. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर -	ज. वि. पवार
५. तिच्या मनात उतरणे -	सुमन केसरी (भाषांतर - स्वाती दामोदरे)
६. समता -	मिलींद बागूल
७. जीवनी -	प्रिया धारूरकर
८. वासनेची मगरमिठी -	विनायक येवले
९. तलब -	सुचिता खल्लाळ

व्याकरण विभाग

१. प्रमाण मराठी लेखनाचे नियम - -ह्रस्व आणि दीर्घ
२. प्रयोगविचार

प्रश्नपत्रिकेचे प्रारूप : सर्व अभ्यासपत्रिकांसाठी

प्रत्येक अभ्यासपत्रिका एकूण ७५ गुणांसाठी असेल.

सत्रांत परीक्षा - ४० गुणांसाठी व अंतर्गत मूल्यमापनासाठी ३५ गुण आहेत.

प्रश्नपत्रिका प्रारूप :- **एकूण ७५ गुण**

अंतर्गत मूल्यमापन (C. A.) ३५ गुण

घटक चाचणी -२ (प्रत्येकी १० गुण) २० गुण

गृहकार्य / चर्चासत्र १५ गुण

सत्रांत परीक्षा (E. S. E.) ४० गुण

सत्रांत परीक्षेचे स्वरूप खालीलप्रमाणे राहिल.

प्र. १ ला पर्यायी दीर्घोत्तरी प्रश्न १५ गुण

प्र. २ रा पर्यायी दीर्घोत्तरी प्रश्न १५ गुण

प्र. ३ रा टीपा लिहा. (चारपैकी दोन) १० गुण